

КОМПЛЕМЕНТАРНА МОДЕЛЬ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В РЕГІОНІ СТОКГОЛЬМ

COMPLEMENTARY MODEL OF INNOVATIVE DEVELOPMENT FUNDING IN STOCKHOLM REGION

Розкрито зміст та характер функціонування сучасної комплементарної моделі фінансування локального інноваційного розвитку у столичному регіоні Швеції. Обґрунтовано переваги поєднання наднаціональних, державних та локальних інструментів фінансової підтримки інноваційно-активних компаній. Визначено критерії забезпечення мультиплікативного ефекту стимулювання інвестицій в інноваційну діяльність в результаті поєднання різнорівневих джерел інвестування в ЄС.

Content and character of the modern local innovation financing complementary model in the capital metropolitan region of Sweden has been disclosed. Swedish national and regional innovation systems' institutional setup has been uncovered. The roles and functions of regulatory bodies, public and private actors, academic and business beneficiaries have been defined. The uniqueness of the model lies in the interaction between supranational thematic programs, EU structural funds, national resources and regional/local sources of innovative development funding. Major principle of complementarity presupposes matching of public R&D expenditures with at least an equal sum of the beneficiaries' investments. The advantages of combining the resources of national and local financial support tools for innovation-active companies are justified. Synergies between various supranational financial instruments, which allow combining different sources to facilitate one project (or interconnected projects) have been considered. The criteria for ensuring the multiplicative effect of stimulating investment in innovation business-activity as a result of a combination of different levels of investment in the EU have been identified. A number of national, regional and local cases of successful collaborative R&D investment projects in Sweden have been analyzed.

Features of the local innovation system of Stockholm region have been studied. There is no special institution responsible for local innovation development in Stockholm region. The overall governance of regional development in the capital region of Sweden is performed by the County Administrative Board of Stockholm and the Stockholm County Council. A number of local higher educational establishments, science parks, business incubators non-profit organizations as well as large Swedish multinationals are involved in the development of Stockholm local innovation system. Priority dimensions of local clusters' specialization are biotechnology, ICT, creative sectors (cinema production, fashion and design industries) and green technologies. Based on the composite EU regional innovation index Stockholm region is ranked among the top best performing innovative regions of the European Union.

**Олександр
Федірко**
к.е.н., доцент,
в.о. завідувача
кафедри
європейської
інтеграції
ДВНЗ «Київський
національний
економічний
університет
імені Вадима
Гетьмана»

**Oleksandr
Fedirko**
PhD, Associate
Professor,
SHEI «Kyiv
National
Economic
University named
after Vadym
Hetman»

ТЕОРІЯ

Ключові слова: комплементарна модель фінансування, локальна інноваційна система, структурні фонди ЄС, венчурні фонди, колабораційні НДДКР.

Keywords: complementary funding model, local innovation system, EU structural funds, venture capital funds, collaborative R&D.

Постановка проблеми. В умовах формування економіки, базованої на знаннях, змінюються бізнес-моделі та відповідні механізми їх фінансового забезпечення. Інтенсивна міжнародна конкуренція технологічного характеру вимагає все більшої акумуляції інтелектуальних, фінансових та інформаційних ресурсів, що проявляється у тенденції до їх локальної концентрації. Проте не всім регіонам вдається створити необхідні умови для залучення інвестицій у високотехнологічні сектори економіки, забезпечивши належні моделі підтримки локального інноваційного розвитку. В зв'язку з цим актуалізується проблематика дослідження успішних моделей локального інноваційного розвитку в ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційного розвитку країн ЄС та локальної кластеризації високотехнологічного виробництва розглядалися у роботах цілого ряду вітчизняних та іноземних економістів, серед яких варто відзначити праці: Л. Антонюк, С. Боррас, М. Войнаренка, М. Кизима, С. Колодинського, Ф. Кука, Д. Лук'яненка, І. Меньшеніної, О. Мозгового, І. Пилипенка, Т. Сахно, С. Соколенка, Л. Федулової, В. Чужикова, І. Шпака та інших. Разом з тим, загострення проблеми відставання ЄС від провідних глобальних конкурентів (США, Японії, Південної Кореї) за показником наукоємності ВВП за рахунок недостатнього рівня інвестування приватним сектором в інноваційні проекти набуває пріоритетного значення у стратегії розвитку інтеграційного союзу. У цьому світлі першочергового значення набуває вивчення успішного досвіду розвитку інноваційно активних країн та регіонів ЄС. Поширена ж в Європі комплементарна модель фінансування регіонального інноваційного розвитку має значні переваги, усвідомлення яких є не менш

важливим і для розбудови ефективної національної інноваційної системи в Україні.

Мета статті. Метою даного дослідження є дослідження сучасної комплементарної моделі фінансового забезпечення інноваційного розвитку столичного регіону Стокгольму, котрий належить до найбільш інноваційних анклавів глобальної економіки.

Виклад основного матеріалу. Швеція належить до когорти країн – інноваційних лідерів інтеграційного угруповання, лейтмотивом політики яких стала теорія національних інноваційних систем, що на практиці втілювалась у поширенні колабораційних НДДКР, котрі реалізуються спільно представниками академічного та приватного секторів, в створенні технологічних платформ різного рівня, а також у стимулюванні високотехнологічних кластерних ініціатив. В країні запроваджуються численні заходи з розширення венчурного та кредитного фінансування інноваційної бізнес-діяльності, водночас доволі обмеженим є застосування податкових пільг в цій сфері.

Авторське трактування структури комплементарної моделі фінансового забезпечення інноваційного розвитку Швеції представлене на рисунку 1. Вона включає три основні інституціональні рівні регулювання інноваційного розвитку, а саме: наднаціональний, державний та регіональний/локальний. Тематичні рамкові програми ЄС в сфері розвитку науки і технологій («Горизонт 2020»), підтримки інноваційного підприємництва (Програма конкурентоспроможності підприємств та МСП «COSME»), Європейський інвестиційний банк і фонд, а також структурно-інвестиційні фонди інтеграційного союзу (насамперед, Європейський Фонд Регіонального Розвитку) забезпечують стимули для інноваційного розвитку

на наднаціональному рівні. Усі інструменти та фонди ЄС надають кошти на національні та регіональні проекти виключно на умовах фінансової доповнюваності та комплементарності ресурсів. Це означає, що фінансування з боку інтеграційної спільноти не може перевищувати 50 % від вартості підтримуваного проекту. Такий підхід дає змогу зводити до мінімуму ефекти заміщення кінцевими бенефіціарами отриманих коштів, а також створює підґрунтя для спрацювання ефекту

багатократного примноження початкових вкладень у науку та інновації.

Особливістю національної інноваційної системи Швеції є диверсифікована структура регуляторів та джерел фінансування науково-інноваційного розвитку (див. рис. 1), котра включає галузеві органи, підзвітні відповідним міністерствам, автономні (незалежні від уряду) фонди, кошторис яких формується за рахунок державного бюджету, а також спеціалізовані державні венчурні фонди і фінансові

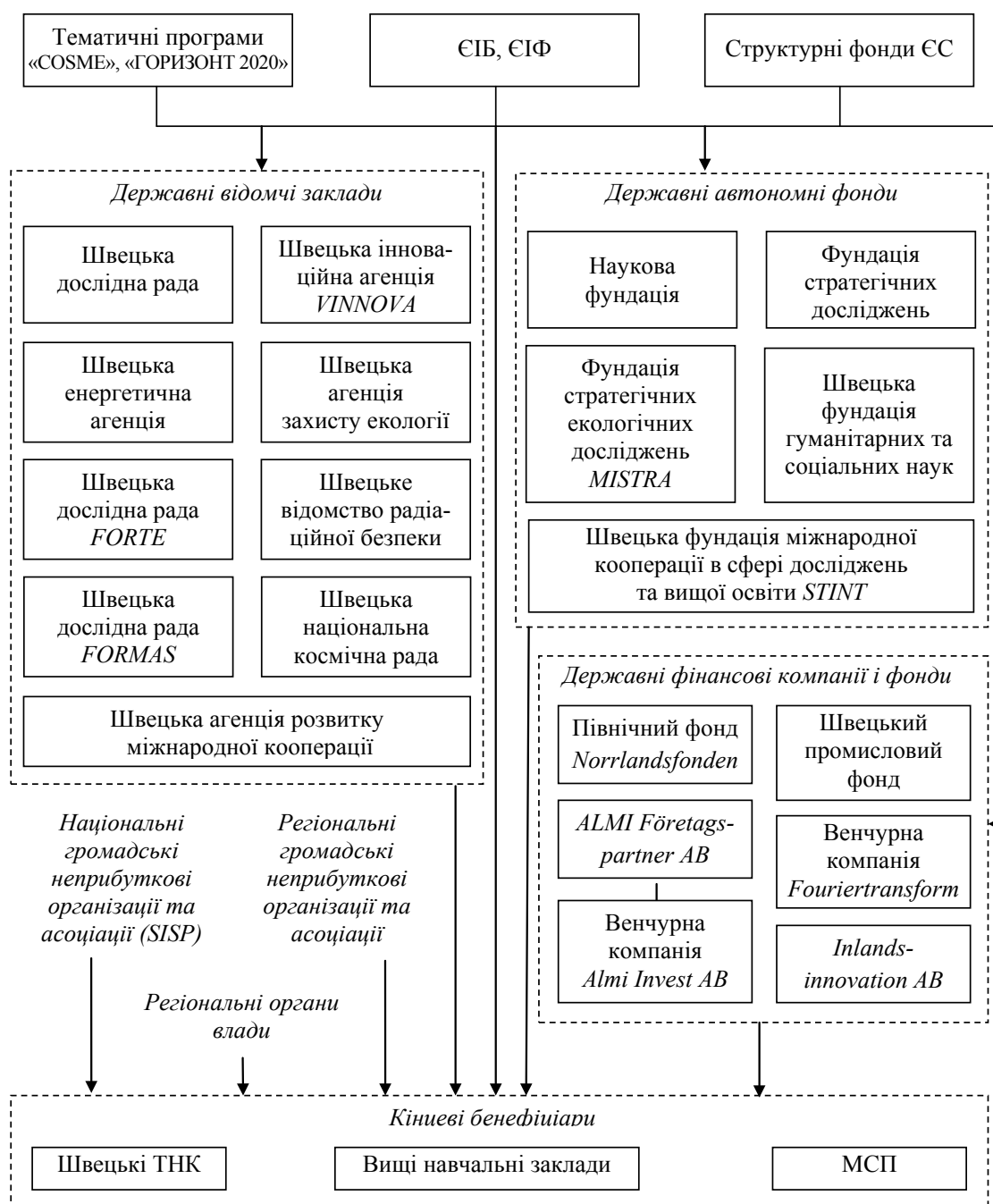

Рис. 1. Комплементарна модель фінансування інноваційного розвитку у Швеції

Примітка: складено автором.

компанії. Окрім того, важлива роль належить громадським неприбутковим асоціаціям (Швецька національна асоціація інкубаторів і наукових парків «SISP») національного та регіонального рівня. Структура ж виконавців НДДКР є набагато простішою, оскільки науково-дослідницькі роботи здійснюються в межах шведських вищих навчальних закладів, тоді як система державних наукових лабораторій відсутня. На регіональному та локальному рівнях провідна роль належить місцевим органам влади, академічним закладам, неприбутковим організаціям, а також великим шведським транснаціональним корпораціям (зарубіжні інвестиції в науково-інноваційну сферу складають лише 4-5 % від загального обсягу вкладень у науку в країні).

Більшість інструментів інноваційної політики Швеції спрямовані на інтеграцію інноваційних зусиль академічного та приватного секторів. Формування національної інноваційної мережі розпочалося з ініціативи створення центрів компетенцій («Competence Centres»), що тривала у 1995-2008 роках, та змобілізувала 550 млн. євро спільних державно-приватних інвестицій в інноваційні проекти. В результаті 16 регіональних центрів сприяли створенню 43 нових компаній, а 20 центрів зареєстрували 164 патенти. Друга генерація центрів компетенцій отримала назву «Berzelii Centres» та фінансувалася державною інноваційною агенцією «VINNOVA» спільно з Швецькою дослідною радою. Головною відмінністю нової хвилі центрів була їх принципова орієнтація на радикальні інноваційні дослідження, інтеграцію передової науки та потужного інноваційного потенціалу. Пізніше ці центри були інтегровані у більш масштабну програму Швецької дослідної ради під назвою «Linnaeus Centres», за якою надається фінансова підтримка потужним дослідним центрам шведських університетів з метою формування їх міжнародних конкурентних переваг. У 2006 та 2008 роках було профінансовано по 20 центрів в обсязі від 5 до 10 млн. шведських крон щорічно строком до 10 років. На су-

часному етапі механізм фінансування центрів передбачає бюджет в розмірі від 300 тис євро до 1 млн. євро із залученням співфінансування з боку приватного сектору. Аналогічними є функції мережі *VINN Excellence Centers*, в межах якої агенцією *VINNOVA* фінансується 17 центрів із загальним бюджетом 23 млн. євро [3, с. 21].

Швецька національна асоціація інкубаторів і наукових парків («*Swedish Incubators & Science Parks*» – *SISP*) є неприбутковою асоціацією національного масштабу, до складу якої входить 65 членів, що утворили 43 бізнес-інкубатори та 33 наукові парки, 5 тис. компаній із 70 тис. зайнятих [1]. Для втілення головної місії, щодо створення науково містких компаній, члени *SISP* сформували 70 креативних майданчиків, які пропонують підтримку старт-апів, сприяють розвитку кластерів, залученню венчурного капіталу, та загалом стимулювання колаборації між державою, бізнесом та академічним сектором.

Інноваційна агенція Швеції *VINNOVA* запровадила програму інноваційно-орієнтованого розвитку для МСП, яка містить різні форми підтримки в межах щорічного бюджету 42,6 млн євро [3, с. 54-55]:

- інноваційні ваучери на розвиток інноваційних ідей (обсягом до 11 тис. євро);
- програму оцінювання комерційного потенціалу винаходів на початкових стадіях інноваційного проекту («*Verifiering för tillväxt*»), що фінансується у розмірі 6,4 млн євро, частина з яких розподіляється через інноваційні офіси навчальних закладів;
- програму «*Innovation projects in enterprises*» з річним бюджетом 19,2 млн. євро, котра сприяє реалізації інноваційних проектів з потенціалом виходу на міжнародні ринки.

Заходи з фінансування колабораційних проектів в сфері впровадження інноваційних технологій доповнюються системою інструментів, спрямованих на формування компетенцій, необхідних для сприйняття нових технологій бізнес-сектором. З цією метою наукова фундація Шве-

ції спрямовує свою діяльність на підтримку колаборації між вищими навчальними закладами та приватними компаніями. У цьому контексті реалізується цілий ряд програм, одна з яких – «Експертні компетенції для інновацій» – спрямована на дослідні інститути, вищі навчальні заклади та компанії. Її сутність полягає у створенні освітніх програм для формування інноваційних компетенцій бізнесу. Кожна така програма отримує 420 тис євро на її впровадження. Формування більш фахових компетенцій забезпечується програмою «*The Avans programme*». Третя програма «Дослідні профілі» («*Research Profiles*», або «*Forskningsprofilen*») фінансує створення сучасних колабораційних платформ дослідного середовища (до 3,3 млн. євро на проект). Крім того, програма «*Synergi*» із бюджетом 8 млн євро фінансує 6 колабораційних інноваційних бізнес-проектів [3, с. 34].

Особливого значення на сучасному етапі інноваційного розвитку економіки Швеції набула необхідність формування потужного ринку венчурного капіталу. З цією метою в країні створено цілу низку венчурних компаній і фондів, котрі забезпечують селектування найбільш перспективних наукоємних та інноваційних бізнес-проектів. Швецька венчурна ініціатива («*Swedish Venture Initiative*» – *SVI*) з бюджетом 582 млн. шведських крон виконує функції «фонду фондів». Управління її діяльністю здійснюється Європейським інвестиційним фондом у співпраці з Швецькою агенцією економічного та регіонального розвитку. Об'єктами підтримки є приватні венчурні фонди, які активно інвестують кошти у капітал інноваційних МСП в Швеції. Механізм мультиплікативного прирощування венчурних інвестицій у цьому випадку виглядає таким чином: ініціатива надасть 65 млн. євро приватним венчурним фондам, які залучатимуть в інноваційні проекти кошти приватних інвесторів у розмірі близько 110 млн. євро [5].

Інструменти фінансової підтримки венчурних проектів у Швеції включають Північний фонд («*Norrlandsfonden*»), створений ще у 1961 році з метою

розвитку обробної промисловості та сфери послуг у північних регіонах Швеції. Джерела фінансування фонду включали щорічні внески від приватної добувної компанії *LKAB*, пізніше – безпосередньо від уряду країни. Станом на 2014 рік капітал фонду перевищив 130 млн. євро. В той же період 149 компаніям було надано 34 млн євро, з яких 21 млн євро у формі позик. У 2016 році між *Norrlandsfonden* та Європейським інвестиційним фондом було підписано гарантійну угоду з метою розширення фінансування шведських інноваційних МСП, що дозволяє фонду надати позики на суму близько 19 млн євро протягом двох наступних років. Дещо пізніше у 1979 році державою було засновано Швецький промисловий фонд («*The Swedish Industrial Development Fund*») з метою підвищення конкурентоспроможності шведської промисловості шляхом кредитування та надання кредитних гарантій переважно великим національним компаніям. Проте, після вступу до ЄС у 1995 році, враховуючи правила надання державної допомоги в ЄС, фонд змушений був переорієнтувати свою діяльність на МСП. За період свого існування фонд інвестував 1,65 млрд євро у шведські компанії. Інструментарій фонду включає інвестування у власний капітал, викуп конвертованих облігацій та опціонів. Протягом 2013-2014 років капітал фонду склав 400 млн євро, з яких майже половину було інвестовано у компанії.

Державна компанія «*ALMI Företagspartner AB*» має 16 регіональних дочірніх структур та 40 національних офісів, виконує широкий набір посередницьких функцій у сфері надання позик, інвестування та консультаційних послуг компаніям. Бюджет кредитних програм *ALMI* складає 600 млн євро. У 2014 році було надано 260 млн євро у формі кредитів 4 тис компаніям. Щорічно *ALMI* отримує операційний бюджет від держави у розмірі 28,5 млн. євро та ще 4,4 млн євро додатково на покриття збитків від підтримки інноваційної діяльності [3, с. 59]. Регіональні представництва групи займаються переважно борго-

вим фінансуванням МСП. При цьому застосовується особливий формат кредитування – бізнес-позики, які надаються додатково до банківських позик. Хоча обсяги сум є невеликими, проте умови кредитування є значно більш привабливими. Для інноваційних компаній і проектів запроваджено цілий спектр спеціальних позик:

- позики для стартового фінансування інноваційних проектів обсягом до 5 тис євро із привабливими умовами (у 2014 році їх надано у розмірі 12,5 млн євро);

- позики на етапі розширення бізнесу обсягом до 25 тис євро за підтримки Європейського інвестиційного фонду (бюджет складає 128 млн євро до 2020 року).

Створена у 2009 році «*Almi Invest AB*» є венчурною компанією у структурі «*ALMI Företagspartner AB*», має у своєму складі національний фонд стартового фінансування та вісім регіональних венчурних інвестиційних компаній. У 2014 році *Almi Invest* разом з приватними інвесторами здійснила 193 капіталовкладення загальним обсягом 62 млн євро [3, с. 59]. Загальний обсяг венчурного капіталу *ALMI* складає 160 млн євро. Станом на кінець 2014 року в інвестиційному портфелі *ALMI* нарахувалося 375 компаній та 10 інвестиційних фондів. Річний обсяг інвестицій у відповідному періоді склав 23 млн євро. Державна компанія венчурного капіталу «*Fouriertransform*», заснована у 2008 році з капіталом 310 млн євро, спеціалізується на підтримці високотехнологічних шведських компаній. У 2014 році було інвестовано близько 44 млн євро. Загалом за весь період існування компанія інвестувала 150 млн євро у капітал 25 компаній. Інша державна венчурна компанія «*Inlandsinnovation AB*», утворена у 2010 році, має за мету підтримку підприємництва у північних регіонах Швеції. Загальний обсяг інвестицій склав 220 млн євро. В даний час уряд Швеції має намір об'єднати обидві компанії у державне підприємство «*Fondinvest*», розширивши як капітал та бюджетну підтримку компанії, так і регіональну та секторальну її орієнтацію.

Колаборація на регіональному та локальному рівнях забезпечується з 2005 року в межах керованої агенцією *VINNOVA* програми «*VINNVÄXT*». Регіони-аплікати даної програми повинні відповідати трьом основним критеріям: активна колаборація між приватними, державними та академічними учасниками науково-інноваційної діяльності; фокусування на секторі, у якому регіон має значні конкурентні переваги; вклад проекту у сталий розвиток та відновлення екосистем регіону. Тривалість проектів може сягати 10 років із максимальним щорічним бюджетом до 1 млн євро. У 2013 році було підтримано три проекти («*Smart Housing, Småland*», «*Paper Province, Karlstad*», «*Geo-Life Region, VPX*»), кожен з яких отримав 4 млн євро (50 % фінансування з бюджету регіону-бенефіціара, 50 % – за рахунок коштів програми). За умовами нового конкурсу проектів, бюджет якого складає 20 млн євро, фінансування проектів коливатиметься між 200 та 400 тис євро на рік строком до 10 років [2, с. 21].

Стокгольм є одним з найбільш інноваційних регіонів не лише у Європі, але й в усьому світі. Столичний статус міста та його роль як бізнес-центру країни, а також розташування державних органів влади у місті обумовлює те, що в інституційній структурі локальної інноваційної системи регіону офіційно не визначено органи, відповідальні за реалізацію локальної інноваційної політики. Повноваження з планування регіонального соціального та економічного розвитку регіону покладені на Адміністративну Раду (*Länsstyrelsen*) та Окружну Раду Стокгольму (*Landstinget*). Саме ці владні інституції і очолили роботу із формування локальної інноваційної системи. Пріоритетними секторами технологічної спеціалізації регіону є біотехнології, інформаційно-комунікаційні технології, креативні сектори (кіноіндустрія, індустрія моди та дизайну) та екотехнології. З метою активізації державно-приватної колаборації у науково-технічній сфері було запроваджено цілу низку проектів (табл. 1).

Компанія «*Karolinska Institutet Innovations AB*» заснована як бізнес-інкубатор інститутом Каролінска з метою сприяння комерціалізації академічних досліджень у медичній сфері. Серед інструментів підтримки пропонуються наступні послуги: оцінювання винаходів, патентування, розвиток бізнесу, надання достартового та стартового капіталу від *Karolinska Development AB*. Цільовою групою бізнес-інкубатору є дослідники в сфері наук про життя.

Ініціатива *STING* надає всіляку підтримку розвитку підприємцям-новаторам з приватного та академічного секторів. Пріоритетними сферами інноваційного розвитку є ІКТ, медіа, медичні та екологічні технології. Метою програми є щорічна підтримка

принаймні 12 нових високотехнологічних компаній у Стокгольмі. Підприємства-бенефіціари мають довести високу готовність до комерціалізації та володіти потужним експортним потенціалом. Досягнувши розміру 15-30 працівників компанії мають полішити допомогу *STING* протягом п'яти років. Підприємцям пропонується чотири програми: «стартап» – тренінгова програма з оцінювання нових бізнес-ідей; «бізнес-лабораторія» – підтримка проектів від ідеї до виведення на ринок; «бізнес-акселератор» – підготовка проекту до виведення на ринок; програма «*Go Global Medtech*» – підтримка міжнародної експансії. Цільовою аудиторією інструменту є підприємці, винахідники, новатори, дослідники та новостворені компанії.

Таблиця 1

**Інструментарій локального інноваційного розвитку
в регіоні Стокгольм**

Назва інструменту, період дії	Відповідальна інституція	Функції
Karolinska Institute Innovation (1996 – не визначено)	Karolinska Institute Innovation AB	- підтримка ринків венчурного капіталу; - підтримка інноваційних стартапів та динамічних компаній
Інновації та зростання Стокгольму – <i>STING</i> (2001- не визначено)	Фундація «Electrum»	- підтримка ринків венчурного капіталу; - підтримка інноваційних стартапів та динамічних компаній
Entrepreneur STHLM (2008-2011)	Регіональна адміністративна рада Стокгольму	- підтримка інноваційних стартапів та динамічних компаній; - консультативні послуги та підтримка менеджменту інноваційних процесів
Інноваційний Стокгольм (2008 - не визначено)	Stockholm Business Region Development	- консультативні послуги та підтримка менеджменту інноваційних процесів; - підтримка інноваційних стартапів та динамічних компаній
Powerhouse Life Science in Stockholm Life Solna-Stockholm (2010-2013)	Фундація «Місто науки Стокгольм»	- підтримка науково-технічної кооперації; - сприяння трансферу технологій
Stockholm MedTech Growth (2009-2013)	Stockholm Business Region Development, Фундація «Electrum»	- підтримка науково-технічної кооперації; - консультативні послуги та підтримка менеджменту інноваційних процесів; - підтримка інноваційних стартапів
Посилення ІКТ кластеру Стокгольм – Кіста (2009-2011)	Місто науки Кіста	- підтримка науково-технічної кооперації; - сприяння трансферу технологій; - пряма підтримка приватних НДДКР
Креативний бізнес-регіон Стокгольм (2009-2011)	Stockholm Business Region Development	- підтримка інноваційної діяльності в сфері послуг; - сприяння розвитку кластерних ініціатив; - інноваційне застосування стандартів

Примітка: Складено автором на основі: [4, с. 5-8, 14-15].

Започаткована у 2008 році ініціатива «*Entrepreneur STHLM*» є колабораційною консультаційною платформою з розвитку інноваційної бізнес-діяльності. Трирічний проект був заснований Регіональною адміністративною радою Стокгольму за підтримки організацій «*Innovation Bridge*», «*ALMI Business Partner Stockholm*» та агенції з промоції інвестицій «*Stockholm Business Region Development*». Консультаційна платформа «*Entrepreneur STHLM*» на основі конкурсних державних тендерів придбавала консультаційні послуги 22 організацій в сфері інновацій, менторингу, розвитку бізнесу, інтернаціоналізації тощо для стартапів, жінок-підприємців та інших суб'єктів інноваційної діяльності. Онлайн-ова складова платформи включає увесь пул консалтингових компаній, серед послуг яких можна обрати консультаційну підтримку в сфері започаткування бізнесу, інноваційної діяльності та розширення бізнесу. Бюджет проекту склав 8 млн євро (ЄФРР – 2 млн євро, «*Almi Business Partner Stockholm*» – 1,2 млн євро, «*Innovation Bridge of Stockholm*» – 1,2 млн євро, окружна адміністрація – 2 млн євро, муніципалітети регіону Стокгольм – 1,4 млн євро, державна програма підтримки жінок-підприємців та інші).

Проект «*Powerhouse Life Science in Stockholm Life Solna-Stockholm*» забезпечує розвиток наукоємної (науки про життя) локації навколо *Karolinska Institute (Hagastaden)*. Інституційною основою координації проекту є Фондація «Місто науки Стокгольм» у партнерстві з науковим парком *Karolinska Institute* та Королівським інститутом технологій. Метою проекту є сприяння трансферу технологій та колаборації між компаніями в сфері біотехнологій та академічними організаціями. Цільовою групою є суб'єкти, розташовані поблизу міста Стокгольм, а саме: університети, дослідні організації та приватні компанії. На плановий період з 2010 по 2013 рік бюджет проекту у розмірі 2,3 млн євро був сформований за рахунок внесків ЄФРР (1 млн євро), регіональних партнерів (1,3 млн євро) та державної програми розвитку кластерів Національної агенції еко-

номічного та регіонального зростання «*Tillväxtverket*» (0,5 млн євро).

За ініціативою «*Stockholm MedTech Growth*» підтримка надається селективним експорт-орієнтованим компаніям в сфері виробництва медичного обладнання і технологій. Головними завданнями проекту є: сприяння кооперації у сфері тестування медичних технологій, налагоджування взаємозв'язків між шведськими та іноземними компаніями, залучення іноземних інвестицій у сектор медичних технологій, міжнародна реклама науково-технологічних переваг регіону тощо. Головними функціями фундації «*Electrum*» в межах даного проекту є: управління проектами, стимулювання експорту, сприяння інтернаціоналізації компаній сектору, інвестування, міжнародний маркетинг, підтримка колабораційної платформи для промислових компаній, університетів та лікарень. Діяльність проекту фінансується на комплементарній основі консорціумом суб'єктів, що включає Агенцію Стокгольму з промоції інвестицій (раніше – «*Stockholm Business Region Development*», зараз – «*Invest in Stockholm*»), компанію «*Kista Science City AB*», агенцію «*Invest Sweden*», Центр технологій в сфері медицини та охорони здоров'я (СТМН), організацію «*Stockholm-Uppsala Life Science*», лікарню університету *Danderyd*. Загальний бюджет проекту склав 3,2 млн євро. Комплементарна структура бюджету виглядає таким чином: 1,3 млн євро інвестовано ЄФРР, 0,3 млн євро – національною агенцією «*Invest in Sweden*», решта коштів різними регіональними суб'єктами (Агенція Стокгольму з промоції інвестицій, підрозділи фундації «*Electrum*», Окружна Рада Стокгольму, університети *Danderyd* та *Karolinska*, Королівський інститут технологій та інші).

Ініціатива з недвозначною назвою «Посилення ІКТ кластеру Стокгольм – Кіста» має за мету розвиток високотехнологічного локалітету світового рівня в сфері ІКТ «Місто науки Кіста» на основі стимулювання кооперації приватних компаній. Інституційною основою координації діяльності кластеру є компанія *Kista Science City AB* –

дочірня структура фундації «Electrum». До складу кластеру входить близько 60 компаній (переважно МСП) та 9 ділових мереж. Останні поділяються на три основні типи: мережі міждисциплінарних знань, виконавчі мережі (вирішення проблем, формування знань, забезпечення коучингу, консалтингу та регулярних зустрічей) та мережа між компаніями ІКТ та аудіовізуальної індустрії (розширення бізнесу в мультимедійній сфері). Бюджет проекту на період з 2009 по 2011 рік склав 1,4 млн євро за підтримки ЄФРР (0,57 млн євро), міста науки Кіста (0,79 млн. євро) та Інтерактивного інституту (0,06 млн. євро).

ВИСНОВКИ

Проаналізована у статті комплексна модель фінансування інноваційного розвитку столичного регіону Швеції свідчить про ефективність багаторівневого підходу до ресурсного забезпечення локального інноваційного розвитку в країнах ЄС, що потребує відповідної адаптації до умов національної економіки України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. About Sisp [Electronic resource] // Swedish Incubators & Science Parks: Web-site. — Text data. — Stockholm, 2016. — Mode of access: <http://www.sisp.se/about-sisp?Language=en> (last access: 14.04.2016). — Title from the screen.
2. Jacob M. RIO Country Report 2014: Sweden / Merle Jacob. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015. — 47 p.
3. Jacob M. RIO Country Report 2015: Sweden / M. Jacob, E. L. Dahlstrand, M. Sprutacz; EUR 27859 EN. — Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. — 92 p.
4. Lindqvist M. Regional Innovation Report (Stockholm) / Maria Lindqvist, Apostolos Baltzopoulos Nordregio. — Brussels: Technopolis Group, 2011. — 30 p.

5. Over SEK 1 billion of equity finance for early-stage enterprises through the Swedish Venture Initiative [Electronic resource] // European Investment Fund: Web-site. — Text data. — Luxembourg, 2016. — Mode of access: http://www.eif.europa.eu/what_we_do/equity/news/2016/efsi_swedish_venture_initiative.htm. (last access: 23.05.2016). — Title from the screen.

REFERENCES

1. About Sisp [Electronic resource] // Swedish Incubators & Science Parks: Web-site. — Text data. — Stockholm, 2016. — Mode of access: <http://www.sisp.se/about-sisp?Language=en> (last access: 14.04.2016).
2. Jacob M. RIO Country Report 2014: Sweden. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015. 47 p.
3. Jacob M., Dahlstrand E. L., Sprutacz M. RIO Country Report 2015: Sweden; EUR 27859 EN. Luxembourg: Publications Office, 2016. 92 p.
4. Lindqvist M., Nordregio A. B. Regional Innovation Report (Stockholm). Brussels: Technopolis Group, 2011. 30 p.
5. Over SEK 1 billion of equity finance for early-stage enterprises through the Swedish Venture Initiative [Electronic resource] // European Investment Fund: Web-site. — Text data. — Luxembourg, 2016. — Mode of access: http://www.eif.europa.eu/what_we_do/equity/news/2016/efsi_swedish_venture_initiative.htm. (last access: 23.05.2016).